

Universitätsbibliothek Paderborn

... Pars Difficultatum Propositarum Eximio D. Martino Henrico De Swaen in Universitate Lovaniensi S. T. Doctori

Complectens 1. Justam defensionem adversus Libellum supplicem eximii Domini De Swaen, & eruditissimi Domini Melis. 2. Instaurationem priorum difficultatum cum Libello supplice Alumnorum Collegii Alticollensis ad Exim: suum Præsidem. 3. Æquam & facilem pacis conditionem

Fontaine, Jacques

Coloniæ Agrippinæ, [1692]

§. 1. Udenàm Dissidia sint exorta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39122

explorandum decrevisse? Cum illorum alter
cautissimè se gereret, ut vini, ità & verbo-
rum parcior, alter gustato mox vino effe-
vescens in iras insurgeret, & multa impru-
dens effutiret, hunc Dionysius, quia ex in-
firmitate potius, quàm malitià delinquentem
absolvit, illum magis taciturnum, tanquàm
magis noxium, sibi que magis metuendum
è medio sustulit. Ita Amicus, applicationem
Historiæ mihi relinquens; an applicari possit,
judicet lector: mihi non lubet tantorum in-
me virorum animos nullo meo merito con-
citatos, irritare, quin & de iis mihi perpetuò
conciliandis seriò cogito.

C A P U T I I I .

D E C O M P O N E N D I S D I S S I D I I S .

§. I.

Undenam Dissidia sint exorta.

QUANTA sit non-nullorum in retinen-
do Jansenii sensu pertinacia, in Pon-
tificiis constitutionibus explodendis
temeritas, in conculcanda Archiepiscopali
au-

auctoritate , in proscindenda Religiosorum
 Ordinum , & quorumvis Anti-Jansenistarum
 fama , in procudendis quotidie novitatibus ,
 & Libellis famosis audacia , satis toti Belgio
 exploratum est. Cui tolerabilis videatur im-
 pudentia novorum hominum , Archiepisco-
 pum Mechliniensem , omnes Belgii Antisti-
 tes , Eminentissimos Cardinales , Supremos
 Inquisitores , atque ipsam Apostolicam Se-
 dem , injustitiæ , tyrannidis , hæresios mani-
 festæ accusantium , propter interdictam rudi
 vulgo promiscuam SS. Scripturarum in lingua
 vernacula lectionem ? Hinc Brabantia , Flan-
 dria , Hollandia , & vicinæ Provinciæ Libel-
 lis famosis adversus clarissimos Ecclesiæ
 præfules , præsertim Mechliniensem , implen-
 tur , remotiores etiam regiones Sacrilegis
 rebellium Clericorum accusationibus perfo-
 rant. Non pudet eos in memoriam revocare
 luctuosa tempora , quibus corripiente Bel-
 gium hæreticâ lue , plures à Rege Catholico
 Provinciæ defecere : Non verentur secessio-
 nem similem minitari , si Illustrissimus Hum-
 bertus Archiepiscopus Patriâ Burgundio con-
 terranei sui olim prædecessoris Cardinalis
 Granvellani vestigiis in reprimenda novitate ,
 in restinguenda hæresi pergat insistere. Cum-
 que nihil in Archipræsulis hujus integerrimi
 se-

senectute, nihil in virili ejus ætate, nihil in
 amplissimis muniis, ac dignitatibus, quibus
 in Burgundia, Germania, Hispania, Belgio,
 summa nominis sui commendatione perfun-
 ctus est, reperirent, quod aliquâ veritatis
 specie criminarentur, adolescentiam ejus
 scrutati sunt. Sed neque hic quidquam oc-
 currit reprehensione dignum, aut obnoxium
 calumnie, præter Theses quasdam à R. P.
 Ludovico de Schildere compositas, & Hum-
 berto tunc Theologiæ tiro, pro exercitio
 scholastico ad defendendum obtrusas. Ex in-
 finita quodammodò propositionum multitu-
 dine, quas Professor inter Theologos mini-
 mè dissolutas congererat, ad conflandam
 hinc Archiepiscopo invidiam novem excer-
 psere articulos, plerosque perfidè mutilatos.
 Vrebat me tam execrabilis machinatio: &
 licèt ab Illustrissimo minimè conductus, ad
 ejus tamèn defensionem, ceteris ferè tacen-
 tibus, profili. Quis hoc communi Parenti,
 atque Pastori impensum pietatis officium vitio
 mihi verterit? Poterat, inquis, Archiepis-
 copus defendi, & debebat cum moderami-
 ne inculpatæ tutelæ, repellendo ab eo calum-
 niam, nullam aliis inferendo. Sic est: verùm
 non memini, me justæ defensionis limites
 alicubi transgressum. Adversarios subindè obi-
 tur

ter perstrinxi, institui comparationem Inter
doctrinam Illustrissimi, & Adversariorum,
sed non nisi coactus importunâ ipsorum Ad-
versariorum provocatione, & quantum de-
fensio efficax postulabat. Præcipuum offen-
sionis lapidem queruntur Adversarii à me
objectum fuisse, CONFUTATIONIS cap 6.
ubi Catalogum aliquem Theologorum de
Jansenismo suspectorum perbreve retuli
pag. 50. sic scribens: *Adi, si placet, Eximium*
Dominum Franciscum van Viane, interroga virum
seriò, num Propositiones V. in sensu Jansenii rectè
damnaverit Alexander VII; interroga D. Gumma-
rum Huygens, P. Ægidium Gabrielis, DD. Ioan-
nem Libertum Hennebel, Martinum Henricum de
Swaen, Melis, Lacman, Cuypers, de VVitte,
Vander Linde, Opstraete; adi plerosque in Missio-
ne Hollandica ex Universitate Lovaniensi Sacerdo-
tes seculares; adi, si vagabundi latibulum subodo-
ratus, & non ipse es, D. Arnaldum; fallo, si
ab ullo verbum extorqueas, quo Pseudo-Augustini sen-
tentias in ejus sensu rectè prosriptas aut falsas
profiteatur. Quid, inquires, hæc ad commu-
nionem sacrilegam, de qua illo capite insti-
tuebatur quæstio? Dicam: urgebant hujus
temporis Rigoristæ, aliàs Augustini discipuli,
ut ad tollendum ab Ecclesia scandalum,
quod obsoleta quædam, & plusquam à qua-
dra-

draginta annis oblivioni tradita Thesis etiam-
 num creare posset, decreto publico Archie-
 piscopus declararet, se nuntium remittere
 doctrinæ, quam in Scholis Patrum Societa-
 tis adolescens didicerat. Insigni castigatione
 digna visa omnibus est hæc temeritas. Res-
 pondi tamèn modestè sufficere debere Zelosis
 illis, quod Illustrissimus omnia Sedis Apосто-
 licæ decreta, definitiones omnes amplectatur
 eo sensu, quem Pontifex in Constitutionibus
 suis exprimit: adeòque sufficere debere, quod
 E. G. Propositiones Baianas, & Jansenianas
 damnet in sensu Autorum, Propositiones 65.
 damnet tanquàm scandalosas, & in praxi
 perniciosas, *sicut jacent*: non spectare autèm
 ad Archiepiscopum inurere aliquam infam-
 iæ notam aliis propositionibus, quas nullo
 decreto Pontifex confixisset. Hanc Illustris-
 simi erga definitiones Romanas reverentiam
 sufficere debere, Zelosis nostris probavi ar-
 gumento, quod aiunt, ad hominem: cum
 ipsi nè tantùm quidèm Constitutionibus maxi-
 mè solemnibus deferant. Atque hinc potiùs,
 quàm ex oblitterata, & vix usquam extante
 Thesi anni 1648, oriri scandala in Ecclesia,
 quæ verbo uno cum facillimè possent, tollere
 hæctenùs detrectant. Si in Jansenismi suspi-
 cionem eos injuriâ vocaverim, cur eam ver-
 bo.

bo uno non amoliuntur? *Fallo*, inquebam, si ab ullo verbum extorqueas, quo Pseudo-Augustini sententias in ejus sensu rectè proscriptas, aut falsas profiteatur. Cur me falsum fuisse non ostendunt, dicendo rectè esse tali sensu condemnatas? Sic præcipua inter nos dissidia sopita fuissent, imò extincta; si verò Illustrissimum, & integerrimum Archiepiscopum, communem nostrum omnium Pastorem, ac Parentem, tam impiè, & sacrilegè non conculcassent, nulla fortè inter me, & ipsos fuissent exorta. Undè non me, sed novos Augustini discipulos, difficultatum, contentionum, turbarum omnium autores, & fautores esse manifestum est. Prætereo adversariorum novitates, præposterum Reformationis studium, intolerabiles censuras, quibus opiniones probabiles, & in Ecclesia receptas jam pridem traduxere, & ad hæc usque tempora turpissimis conviciis perstringere non verentur. Hæc sunt, quæ Lovanium, atque Belgium, quæ Ecclesiam potius conturbant, quam opuscula mea, ad justissimam Archiepiscopi defensionem; ad refranandam non nihil petulantium quorundam Theologorum audaciam, ad impediendum Jansenismi invalescentis progressum, ad Jansenistas ipsos, si fieri possit, convertendos composita.